

Conditions of Management toward Excellence in the Pre-Service Student Teaching Practicum Experience of the Institute for Producing Teacher Profession Graduate Double Degree Program

Kasidit Meeprom^{1*} Sunthon Khlaium¹ and Wasan Sapphasuk²

¹ Department of Educational Administration, School of Education, University of Phayao, Thailand

² Department of Curriculum and Instruction School of Education, University of Phayao, Thailand

* Corresponding author. E-mail: Krueins@gmail.com

ABSTRACT

This Article aimed to study current conditions, desirable conditions, and the priority needs of management toward excellence in the pre-service student teaching practicum experience of the Institute for producing teacher profession graduate double degree program. The sample was 3 faculty administrators, 7 supervisors from outside the university, and 58 supervisors in the university, a total of 68 people. The instrument for collecting data was a five-point rating-scale questionnaire, analysis data by Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, and Priority Need Index (PNI_{Modified}). The result of the study found that the overall results of Conditions of management toward excellence in the pre-service student teaching practicum experience of the Institute for producing teacher profession graduate double degree program show that the current condition is moderate. The desirable condition is at a high level. The highest need is 1) Operations 2) Workforce 3) Measurement, Analysis, and Knowledge Management 4) Leadership 5) Customers 6) Results and 7) Strategy respectively.

Keywords: Management toward Excellence, The Pre-Service Student Teaching Practicum Experience, The Institute for Producing Teacher Profession, Graduate Double Degree Program

สภาพการบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควบระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา

กษิณัญญ์ มีพรหม^{1*} สุนทร คล้ายอำ¹ และ วสันต์ สรรพสุข²

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ประเทศไทย

² สาขาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: Krueins@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นเลิศงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควบระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารคณะ 3 คน อาจารย์นิเทศก์จากภายนอกมหาวิทยาลัย 7 คน อาจารย์นิเทศก์จากภายในมหาวิทยาลัย 58 คน รวม 68 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก และมีค่าความต้องการจำเป็น โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ 1) ด้านการปฏิบัติการ รองลงมาคือ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 4) ด้านการนำองค์กร 5) ด้านลูกค้า 6) ด้านผลลัพธ์ และ 7) ด้านกลยุทธ์ ตามลำดับ

คำสำคัญ: การบริหารสู่ความเป็นเลิศ, งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ, สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู, หลักสูตรควบระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา

© 2023 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรปกติจะมุ่งเน้นพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการสอน สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสอดคล้องกับสภาพสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของประเทศ ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้มีความสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยมาแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน และสร้างความรู้ใหม่สำหรับการประกอบวิชาชีพหรือการศึกษาในระดับสูงขึ้นในอนาคต เป็นผู้มีความรู้ที่จะพัฒนางานในหน้าที่ และเส้นทางวิชาชีพให้มีความก้าวหน้าเป็นผู้นำทางวิชาการสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานหน้าที่ครูได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครูมีความรับผิดชอบสูงต่อวิชาการและวิชาชีพ มีความอดทน ใจกว้าง และมีความพร้อมที่จะประกอบวิชาชีพครูอย่างมีคุณภาพ และเป็นไปตามสมรรถนะและมาตรฐานวิชาชีพครู แต่สำหรับนักศึกษาที่เรียนสถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควบระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา จะช่วยเพิ่มโอกาสในการจ้างงานให้แก่ นักศึกษา นักศึกษาจะมีทางเลือกการสมัครงานมากขึ้นรวมถึงโอกาสในการได้งาน เนื่องจากประสบการณ์ที่หลากหลายและได้รับการการศึกษาแขนงต่างๆ มากกว่าหลักสูตรปกติ ซึ่งหมายความว่าโอกาสการทำงานจะไม่ถูกจำกัดเพียงแหล่งใดแหล่งหนึ่งเท่านั้น หลักสูตรควบระดับปริญญาตรี 2 ปริญญายังมีการจัดการเรียนการสอนที่เข้มข้น มีจำนวนหน่วยกิตการเรียนที่มากกว่าหลักสูตรปกติ ตัวอย่างเช่นหลักสูตรการศึกษาด้านจิต สาขาวิชาการศึกษา แขนงวิชาภาษาอังกฤษ นักศึกษาจะเรียนวิชาความเป็นครู อาทิ วิชาจิตวิทยาสำหรับครู วิชาบริบททางการศึกษา และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา อีกทั้งยังต้องเรียนวิชาเฉพาะแขนง

วิชาภาษาอังกฤษ อาทิ วิชาประโยคภาษาอังกฤษ สัทศาสตร์และสรีรวิทยา และวิชาภาษาอังกฤษก้าวหน้า เป็นต้น ดังนั้นงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญาและคณะคู่มาร่วมมือจึงได้มุ่งเน้นการออกแบบการเรียนรู้ พัฒนาและประยุกต์ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ จัดการชั้นเรียนในสาขาวิชาเอกทั้งสองหลักสูตร สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนรู้และการสื่อสาร มีความรู้ด้านวิทยาการคำนวณ เห็นคุณค่าและความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการศึกษา มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ตลอดจนมุ่งมั่นพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนที่ส่งเสริมการใช้พื้นที่การเรียนรู้ (Learning Space) อย่างมีประสิทธิภาพ ประยุกต์วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล (Differentiated Instruction) และสร้างสัมพันธภาพที่ดีและร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ตามภารกิจที่สำคัญของโรงเรียน ก็คือการสร้างความสัมพันธ์และการให้บริการที่ดีต่อชุมชน โดยการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ส่วนใหญ่นักศึกษาจะออกฝึกประสบการณ์ในสถานศึกษาใกล้มหาวิทยาลัยหรือใกล้บ้าน นักศึกษาฝึกประสบการณ์จึงเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของคนในชุมชน งานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจึงเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับนักศึกษาให้มีคุณภาพ ที่จะส่งผลดีต่อโรงเรียนและชุมชนนั้นๆ เป็นความรับผิดชอบโดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างองค์กรที่ประสบความสำเร็จทั้งในปัจจุบันและอนาคต ในการกำหนดค่านิยมและทิศทาง การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร การสื่อสาร และการสร้างสมดุลให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ตลอดจนความมุ่งมั่นในการปรับปรุงนวัตกรรมและการมุ่งเน้นที่ความยั่งยืนขององค์กรมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับการเสริมพลัง ความยืดหยุ่น ความคล่องตัว การเปลี่ยนแปลง และการเรียนรู้ ให้สังคมถูกขับเคลื่อนโดยประเด็นต่างๆ เช่น สิ่งแวดล้อม ปัญหาสังคมและความปลอดภัยมากขึ้น การสนับสนุนทางสังคมของงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จึงหมายถึงการจัดการเรียนการสอนที่มากกว่าการปฐมนิเทศ การนิเทศ การปฏิบัติให้นักศึกษาปฏิบัติตาม (อภิชาติ ใจอารีย์, 2022)

แต่อย่างไรก็ตาม การบริหารงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา มีปัญหาที่ค่อนข้างแตกต่างออกไปกับงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันอื่นพอสมควร โดยปัญหาและอุปสรรคที่พบมีทั้งเกี่ยวกับการบริหารงานที่ยังไม่สามารถสร้างระบบการทำงานให้คงที่ได้ อันเนื่องจากตัวนักศึกษาฝึกประสบการณ์ที่ต้องเรียนทั้งหลักสูตรการศึกษาค้นคว้า (กศ.บ.) สาขาวิชาการศึกษา และหลักสูตรของคณะควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา อาทิ ปัญหาคุณภาพนักศึกษาปฏิบัติภารกิจที่สำคัญของโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์และการให้บริการที่ดีต่อชุมชน ทั้งที่เป็นบุคคลในพื้นที่ชุมชนนั้น ปัญหาที่เพื่อนต่างสถาบันไม่เข้าใจบริบทการเรียนหลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญาของนักศึกษาทำให้อาจเข้ากับเพื่อนต่างสถาบันไม่ได้ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาและผลการปฏิบัติงานจะแสดงให้เห็นถึงคุณภาพและคุณค่าของการบริหารงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการบริการที่นำไปสู่ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวกับผู้บริหาร คือ ผู้บริหารบางคนไม่เข้าใจนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา ที่ไปฝึกสอนในสถานศึกษาของตน ส่งผลทำให้ได้รับการต้อนรับไม่ดีเท่าที่ควร ปัญหาการเลือกโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เนื่องจากต้องมีการบริหารเวลาการเรียนในมหาวิทยาลัยทั้งของคณะศึกษาศาสตร์ คณะควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา และยังต้องออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทำให้บางสถานศึกษาไม่สามารถรับนักศึกษาเหล่านี้เข้าฝึกได้เมื่อเทียบกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์จากสถาบันผลิตบัณฑิตครูหลักสูตรปกติ อีกทั้งบางปัญหาเกิดจากการเดินทางจากที่พักไปโรงเรียนเป็นระยะทางไกล ทำให้ใช้เวลาในการเดินทางรวมถึงอุบัติเหตุบนท้องถนน ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวกับครูพี่เลี้ยง คือ ครูพี่เลี้ยงไม่ค่อยมีเวลาทำความเข้าใจบริบทนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา ครูพี่เลี้ยงใช้งานนักศึกษานอกเหนือจากการสอน อาจเนื่องจากนักศึกษาที่มีความรู้อื่นๆ นอกจากความรู้ทางวิชาการ ส่งผลทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจการสอนซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการฝึกปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์ คือ อาจารย์นิเทศก์ยังไม่เข้าใจบริบทการเรียนตามหลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญาของนักศึกษา ตลอดจนอาจารย์นิเทศก์ไม่มานิเทศ (ชัชฎาภรณ์ หงษ์นวล, 2561) ปัญหาต่างๆ เหล่านี้จึงควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อคุณภาพของนักศึกษาและการแข่งขันในตลาดอุดมศึกษาที่มีการแข่งขันสูง

Baldrige Excellence Framework (เกณฑ์บัลดริจ) มีองค์กรจำนวนมากทั่วโลกใช้เพื่อปรับปรุง และนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ยั่งยืน องค์กรที่ได้รับรางวัลบัลดริจคือองค์กรที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นต้นแบบ ระดับประเทศ และจากการที่องค์กรเหล่านี้

ได้แบ่งปันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศกับหน่วยงานอื่นๆ อย่างกว้างขวาง ทำให้องค์กรจำนวนมากสามารถนำไปพัฒนาทั้งแนวทางการดำเนินการและผลลัพธ์ ส่งผลต่อการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศและโลก Baldrige Excellence Framework เป็นที่ยอมรับทั่วโลกว่าเป็นมาตรฐานสำหรับความเป็นเลิศในการปฏิบัติงานขององค์กร กรอบนี้ปรับใช้ได้สำหรับการใช้งานโดยองค์กรทุกขนาด ไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็ก ส่วนราชการหรือหน่วยงานขนาดใหญ่ องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน ตลอดจนพัฒนาระบบและกระบวนการนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้นำ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นลูกค้า ความรู้การจัดการและการวัดผลการปฏิบัติงาน หน่วยงานเทศบาลและหน่วยงานของรัฐในสหรัฐ เช่น แคลิฟอร์เนีย ฟลอริดา แคนซัส รัฐเทนเนสซีและเท็กซัส โดยมีค่านิยมและแนวคิดหลักเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติมีพื้นฐานมาจากค่านิยมและแนวคิดหลัก 11 ประการ ซึ่งเป็นความเชื่อและพฤติกรรมที่พบว่าฝังลึกอยู่ในหลายองค์กรที่มีผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ ดังนี้ การทำประโยชน์ให้สังคม (Societal contributions) ตัวอย่าง การร่วมมือกับธุรกิจและองค์กรชุมชนอื่นๆ เพื่อปรับปรุงโอกาสในการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ สำหรับแรงงานหรือชุมชน การร่วมมือกับองค์กรในชุมชนเพื่อจัดหาหรืออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงบริการที่สำคัญ รวมถึงความพยายามขององค์กร ผู้นำระดับสูง คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ในการเสริมสร้างและ/หรือปรับปรุงบริการชุมชน สิ่งแวดล้อม สมาคมกีฬาและสมาคมวิชาชีพ และ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ให้บริการชุมชนจนนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน ตลอดจนมุมมองเชิงระบบ (Systems perspective) การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ (Visionary leadership) ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นลูกค้า (Customer-focused excellence) การให้ความสำคัญกับบุคลากร (Valuing people) การเรียนรู้ระดับองค์กรและความคล่องตัว (Organizational learning and agility) การมุ่งเน้นความสำเร็จ (Focus on success) การจัดการเพื่อนวัตกรรม (Managing for innovation) การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง (Management by fact) จริยธรรมและความโปร่งใส (Ethics and transparency) การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์ (Delivering value and results) (สุรัตน์ ตันติพิววิกรกุล, 2561) ในประเทศไทยได้เริ่มปรับใช้เกณฑ์บัลดริจ มาเป็นเกณฑ์รางวัล คุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence: EdPEX) การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) และกรอบการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ (State Enterprise Assessment Model: SE-AM) (The National Institute of Standards and Technology (NIST), 2022) รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์มาตรฐาน โรงพยาบาลและบริการสุขภาพ (Hospital Accreditation: HA) และ EdPEX (สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2563) การใช้เกณฑ์บัลดริจจะสามารถกำหนดค่านิยมและทิศทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดความยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง สามารถกำหนดมาตรการหรือตัวชี้วัดที่เหมาะสมเชิงนโยบายเกี่ยวกับความเสี่ยงเพื่อสร้างความร่วมมือทางธุรกิจและสนับสนุนการแก้ปัญหาสังคมร่วมกัน สามารถวางแผนและพัฒนากลยุทธ์ที่อาจส่งผลต่อโอกาสและทิศทางในอนาคตขององค์กร รวมถึงสร้างศักยภาพของบุคลากรให้สามารถดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงาน สามารถรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี การแข่งขันเศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดเป็นความพึงพอใจต่อองค์กรสามารถใช้ข้อมูลเปรียบเทียบ จากองค์กรที่คล้ายคลึงกันหรือเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาใกล้เคียงกัน มาสังเคราะห์ วิเคราะห์ และตีความข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อสร้างแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด สามารถผสมผสานและเชื่อมโยงข้อมูลและความรู้ต่างๆ ที่น่าเชื่อถือเพื่อความได้เปรียบในการแข่งขัน การสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ตอบสนองความต้องการส่วนบุคคลของบุคลากรที่มีความแตกต่างกันตลอดจนการแบ่งปันความรู้และทักษะของบุคลากร การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพจนเกิดความผูกพันต่อองค์กรเพื่อการบรรลุผลการปฏิบัติงานตามที่คาดหวังและความสำเร็จโดยรวมขององค์กร เป็นองค์กรที่มีสภาพแวดล้อมสนับสนุนนวัตกรรม มีประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน (Baldrige Excellence Framework (Education), 2022) ดังนั้นการนำเกณฑ์บัลดริจด้านการศึกษาไปปรับใช้ให้เหมาะกับบริบทของการอุดมศึกษาไทย เพื่อใช้พัฒนาการบริหารจัดการได้อย่างต่อเนื่องสู่ความเป็นเลิศ จะยกระดับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบันและของประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติ ผู้วิจัยและคณะจึงสนใจศึกษาสภาพการบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควรระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

ปรับปรุงกระบวนการ ชีตความสามารถและผลลัพธ์ของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรวมถึงใช้สื่อสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกับองค์กรต่างๆ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารคณะ อาจารย์นิเทศก์จากภายนอกมหาวิทยาลัย อาจารย์นิเทศก์จากภายในมหาวิทยาลัย ของสถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา จำนวน 1 สถาบัน ได้แก่ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยาซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยแห่งเดียวที่เปิดหลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญาสำหรับวิชาชีพครู รวม 212 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารคณะ 3 คน อาจารย์นิเทศก์จากภายนอกมหาวิทยาลัย 7 คน อาจารย์นิเทศก์จากภายในมหาวิทยาลัย 58 คน รวม 68 คน โดยใช้วิธีการของยามานะที่ระดับความเชื่อมั่น 90 (Yamane, 1970)

กลุ่มที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลมาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 3 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ได้รับการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence : EdPEX) จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยต้นแบบ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 1 ท่าน มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2 ท่าน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น/เสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

2.2 แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth interview) เป็นคำถามปลายเปิด (Open Question) เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลการบริหารสู่ความเป็นเลิศ งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) กำหนดกรอบแนวคิดและประเมินกรอบแนวคิดในการวิจัยให้มีความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน

3) ออกแบบข้อคำถามตามกรอบแนวคิดการบริหารสู่ความเป็นเลิศและงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา โดยกำหนดให้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4) วิเคราะห์หาความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา Item-Objective Congruence (IOC) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านประเมินเครื่องมือ ผลการตรวจสอบข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

5) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ เพื่อตรวจสอบหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.996 จึงดำเนินการขอจริยธรรมการวิจัยในคนต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนกลุ่ม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

จัดส่งแบบสอบถามรูปแบบ Google Form ทาง Line Application และ E-mail ถึงผู้บริหารคณะ อาจารย์นิเทศก์จากภายนอกมหาวิทยาลัยและอาจารย์นิเทศก์จากภายในมหาวิทยาลัย โดยได้รับข้อมูลกลับ 68 คน สำหรับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ถูกจัดบันทึกในเอกสารของผู้สัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 จัดลำดับความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย โดยสูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$)

$$\text{สูตร } PNI_{Modified} = I - D$$

$PNI_{Modified}$ หมายถึง ดัชนีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพอันพึงประสงค์ของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การบริหารสู่ความเป็นเลิศ ตามกรอบแนวคิด Baldrige Excellence Framework (Education), 2022 โดยแบ่งเป็น 7 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1) ด้านการนำองค์กร (Leadership) 2) ด้านกลยุทธ์ (Strategy) 3) ด้านลูกค้า (Customers) 4) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis, and Knowledge Management) 5) ด้านบุคลากร (Workforce) 6) ด้านการปฏิบัติการ (Operations) 7) ด้านผลลัพธ์ (Results)

งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา จากการสังเคราะห์งานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู ประกอบด้วย 7 งาน ดังนี้ 1) งานนิสิต 2) งานอาจารย์นิเทศก์ 3) งานครูพี่เลี้ยง 4) งานผู้บริหารโรงเรียน 5) งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 6) งานวิจัยและพัฒนา 7) งานคณะผู้ความร่วมมือ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพของสถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปโดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 55.88 อายุอยู่ช่วง 38-53 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.82 วุฒิทางการศึกษาสูงสุด ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 73.53 ประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.24

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นเลิศงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา โดยภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.256$, S.D.= 0.896) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.421$, S.D.= 0.696) และมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.372$) เมื่อจำแนกรายด้าน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ 1. ด้านการปฏิบัติการ ($PNI_{Modified} = 0.403$) และถัดมา 2. ด้านบุคลากร ($PNI_{Modified} = 0.389$) 3. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ($PNI_{Modified} = 0.381$) 4. ด้านการนำองค์กร ($PNI_{Modified} = 0.371$) 5. ด้านลูกค้า ($PNI_{Modified} = 0.358$) 6. ด้านผลลัพธ์ ($PNI_{Modified} = 0.353$) และ 7. ด้านกลยุทธ์ ($PNI_{Modified} = 0.351$) ตามลำดับ

และเมื่อจำแนกลักษณะงาน โดยภาพรวม สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.249$, S.D.= 0.902) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.413$, S.D.= 0.699) และมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.374$) โดยงานที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ 1. งานวิจัยและพัฒนา ($PNI_{Modified} = 0.409$) และถัดมา 2. งานคณะคู่มาร่วมมือ ($PNI_{Modified} = 0.388$) 3. งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ($PNI_{Modified} = 0.375$) 4. งานอาจารย์นิเทศก์ ($PNI_{Modified} = 0.366$) 5. งานครูพี่เลี้ยง ($PNI_{Modified} = 0.363$) 6. งานนิสิต ($PNI_{Modified} = 0.360$) และ 7. งานผู้บริหารสถานศึกษา ($PNI_{Modified} = 0.355$) ตามลำดับ ซึ่งแสดงตารางดังนี้

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นเลิศงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา

การบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	PNI	ลำดับ
ด้านการนำองค์กร	3.334	0.801	ปานกลาง	4.531	0.616	มากที่สุด	0.371	4
งานนิสิต	3.311	0.749	ปานกลาง	4.446	0.733	มาก	0.354	5
งานครูพี่เลี้ยง	3.371	0.808	ปานกลาง	4.473	0.589	มาก	0.339	7
งานอาจารย์นิเทศก์	3.446	0.795	ปานกลาง	4.594	0.581	มากที่สุด	0.346	6
งานผู้บริหารสถานศึกษา	3.338	0.716	ปานกลาง	4.533	0.570	มากที่สุด	0.368	4
งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	3.399	0.773	ปานกลาง	4.628	0.529	มากที่สุด	0.370	3
งานวิจัยและพัฒนา	3.169	0.953	ปานกลาง	4.513	0.627	มากที่สุด	0.436	1
งานคณะคู่มาร่วมมือ	3.304	0.813	ปานกลาง	4.527	0.654	มากที่สุด	0.381	2
ด้านกลยุทธ์	3.347	0.909	ปานกลาง	4.478	0.671	มาก	0.351	7
งานนิสิต	3.452	0.903	ปานกลาง	4.493	0.634	มาก	0.313	7
งานครูพี่เลี้ยง	3.324	0.876	ปานกลาง	4.554	0.628	มากที่สุด	0.382	1
งานอาจารย์นิเทศก์	3.378	0.943	ปานกลาง	4.453	0.725	มาก	0.330	6
งานผู้บริหารสถานศึกษา	3.338	0.869	ปานกลาง	4.472	0.650	มาก	0.352	4
งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	3.338	0.898	ปานกลาง	4.561	0.645	มากที่สุด	0.381	2
งานวิจัยและพัฒนา	3.277	0.945	ปานกลาง	4.391	0.681	มาก	0.355	3
งานคณะคู่มาร่วมมือ	3.331	0.934	ปานกลาง	4.425	0.734	มาก	0.343	5

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นเลิศงานฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา (ต่อ)

การบริหารสู่ความเป็นเลิศของงาน ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบัน ผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตร ควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการ จำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	PNi	ลำดับ
ด้านลูกค้า	3.289	0.865	ปานกลาง	4.424	0.765	มาก	0.358	5
งานนิสิต	3.426	0.807	ปานกลาง	4.479	0.699	มาก	0.321	6
งานครูพี่เลี้ยง	3.270	0.847	ปานกลาง	4.378	0.781	มาก	0.351	4
งานอาจารย์นิเทศก์	3.412	0.881	ปานกลาง	4.459	0.749	มาก	0.319	7
งานผู้บริหารสถานศึกษา	3.290	0.869	ปานกลาง	4.391	0.787	มาก	0.346	5
งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู	3.203	0.872	ปานกลาง	4.567	0.683	มากที่สุด	0.438	1
งานวิจัยและพัฒนา	3.209	0.867	ปานกลาง	4.378	0.788	มาก	0.376	2
งานคณะคู่มาร่วมมือ	3.216	0.917	ปานกลาง	4.317	0.874	มาก	0.355	3
ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการ จัดการความรู้	3.181	0.961	ปานกลาง	4.345	0.721	มาก	0.381	3
งานนิสิต	3.290	0.982	ปานกลาง	4.432	0.658	มาก	0.362	5
งานครูพี่เลี้ยง	3.216	0.968	ปานกลาง	4.391	0.717	มาก	0.380	3
งานอาจารย์นิเทศก์	3.196	1.008	ปานกลาง	4.358	0.743	มาก	0.379	4
งานผู้บริหารสถานศึกษา	3.236	0.939	ปานกลาง	4.317	0.734	มาก	0.349	6
งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู	3.257	0.966	ปานกลาง	4.337	0.699	มาก	0.347	7
งานวิจัยและพัฒนา	3.021	0.889	ปานกลาง	4.291	0.725	มาก	0.436	1
งานคณะคู่มาร่วมมือ	3.054	0.979	ปานกลาง	4.290	0.772	มาก	0.421	2
ด้านบุคลากร	3.198	0.913	ปานกลาง	4.395	0.663	มาก	0.389	2
งานนิสิต	3.270	0.908	ปานกลาง	4.414	0.633	มาก	0.365	7
งานครูพี่เลี้ยง	3.270	0.895	ปานกลาง	4.427	0.604	มาก	0.370	6
งานอาจารย์นิเทศก์	3.207	1.004	ปานกลาง	4.423	0.693	มาก	0.393	3
งานผู้บริหารสถานศึกษา	3.239	0.844	ปานกลาง	4.396	0.637	มาก	0.371	5
งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู	3.221	0.839	ปานกลาง	4.396	0.660	มาก	0.381	4
งานวิจัยและพัฒนา	3.045	0.917	ปานกลาง	4.351	0.703	มาก	0.443	1
งานคณะคู่มาร่วมมือ	3.135	0.988	ปานกลาง	4.360	0.710	มาก	0.405	2
ด้านการปฏิบัติการ	3.147	0.896	ปานกลาง	4.365	0.735	มาก	0.403	1
งานนิสิต	3.199	0.892	ปานกลาง	4.446	0.721	มาก	0.405	4
งานครูพี่เลี้ยง	3.158	0.876	ปานกลาง	4.344	0.737	มาก	0.392	5
งานอาจารย์นิเทศก์	3.179	0.948	ปานกลาง	4.365	0.734	มาก	0.389	6
งานผู้บริหารสถานศึกษา	3.179	0.894	ปานกลาง	4.348	0.738	มาก	0.383	7

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่ความเป็นเลิศงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา (ต่อ)

การบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	PNi	ลำดับ
ด้านการปฏิบัติการ (ต่อ)	3.147	0.896	ปานกลาง	4.365	0.735	มาก	0.403	1
งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	3.132	0.866	ปานกลาง	4.353	0.729	มาก	0.406	3
งานวิจัยและพัฒนา	3.077	0.877	ปานกลาง	4.351	0.737	มาก	0.431	1
งานคณะคู่มาร่วมมือ	3.108	0.922	ปานกลาง	4.351	0.755	มาก	0.416	2
ด้านผลลัพธ์	3.299	0.929	ปานกลาง	4.411	0.701	มาก	0.353	6
งานนิสิต	3.270	0.946	ปานกลาง	4.386	0.786	มาก	0.356	4
งานครูพี่เลี้ยง	3.370	0.929	ปานกลาง	4.439	0.657	มาก	0.332	6
งานอาจารย์นิเทศก์	3.292	0.949	ปานกลาง	4.443	0.679	มาก	0.366	3
งานผู้บริหารสถานศึกษา	3.364	0.922	ปานกลาง	4.411	0.686	มาก	0.326	7
งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	3.386	0.931	ปานกลาง	4.459	0.643	มาก	0.333	5
งานวิจัยและพัฒนา	3.189	0.891	ปานกลาง	4.356	0.747	มาก	0.385	1
งานคณะคู่มาร่วมมือ	3.224	0.939	ปานกลาง	4.381	0.708	มาก	0.374	2
โดยภาพรวม	3.256	0.896	ปานกลาง	4.421	0.696	มาก	0.372	

จากตารางที่ 1 สามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็นได้ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติการ สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.147, S.D.= 0.896) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.365, S.D.= 0.735) และมีค่าความต้องการจำเป็น (PNi_{Modified} = 0.403) โดยสามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ได้ดังนี้ 1) งานวิจัยและพัฒนา 2) งานคณะคู่มาร่วมมือ 3) งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่มีระดับความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ งานผู้บริหารสถานศึกษา

2. ด้านบุคลากร สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.198, S.D.= 0.913) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.395, S.D.= 0.663) และมีค่าความต้องการจำเป็น (PNi_{Modified} = 0.389) โดยสามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ได้ดังนี้ 1) งานวิจัยและพัฒนา 2) งานคณะคู่มาร่วมมือ 3) งานอาจารย์นิเทศก์ และงานที่มีระดับความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ งานนิสิต

3. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.181, S.D.= 0.961) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.345, S.D.= 0.721) และมีค่าความต้องการจำเป็น (PNi_{Modified} = 0.381) โดยสามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ได้ดังนี้ 1) งานวิจัยและพัฒนา 2) งานคณะคู่มาร่วมมือ 3) งานครูพี่เลี้ยงและงานที่มีระดับความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

4. ด้านการนำองค์กร สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.334, S.D.= 0.801) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.531, S.D.= 0.616) และมีค่าความต้องการจำเป็น (PNi_{Modified} = 0.371) โดยสามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ได้ดังนี้ 1) งานวิจัยและพัฒนา 2) งานคณะคู่มาร่วมมือ 3) งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่มีระดับความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ งานครูพี่เลี้ยง

5. ด้านลูกค้า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.289$, S.D.= 0.865) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.424$, S.D.= 0.765) และมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.358$) โดยสามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ได้ดังนี้ 1) งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2) งานวิจัยและพัฒนา 3) งานคณะคู่วรรณกรรม และงานที่มีระดับความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ งานอาจารย์นิเทศก์

6. ด้านผลลัพธ์ สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.299$, S.D.= 0.929) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.411$, S.D.= 0.701) และมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.353$) โดยสามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ได้ดังนี้ 1) งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2) งานวิจัยและพัฒนา 3) งานคณะคู่วรรณกรรม และงานที่มีระดับความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ งานอาจารย์นิเทศก์

7. ด้านกลยุทธ์ สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.347$, S.D.= 0.909) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.478$, S.D.= 0.671) และมีค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified} = 0.351$) โดยสามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ได้ดังนี้ 1) งานครูพี่เลี้ยง 2) งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 3) งานวิจัยและพัฒนา และงานที่มีระดับความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ งานนิสิต

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควบคุมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา สภาพปัจจุบันของทุกด้านยังอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ยังมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาให้เกิดความสัมพันธอันแน่นแฟ้นกับนักศึกษาครูและผลักดันความสำเร็จของงาน เมื่อนักศึกษาครูได้รับการบริการที่เป็นเลิศ จะมีแนวโน้มกลับมาและแนะนำผู้อื่น ให้คำวิจารณ์ในเชิงบวก ในทางกลับกันการบริหารที่ไม่ดีเกิดเป็นการบริการที่ไม่ประทับใจไปสู่การสูญเสียความเชื่อมั่นและการวิจารณ์ในเชิงลบ จากผลการวิจัย อาจเริ่มจากการสื่อสารภายในสถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูให้ทรงประสิทธิภาพ การอบรมพัฒนาคณาจารย์ตามการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคม การรับฟังเสียงความคิดเห็นของลูกค้าที่มุ่งเน้นสร้างความแตกต่างจากคู่แข่งและสร้างฐานลูกค้าที่ภักดี สอดคล้องกับ Steven P. Gaskin et al. (2014) กล่าวว่า การรับฟังเสียงของลูกค้าจะสามารถเชื่อมโยงไปสู่ประสิทธิภาพการทำงานได้ จากผลการวิจัยสามารถแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติการ ผลจากการวิจัย พบว่า สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควบคุมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา ด้านการปฏิบัติการ งานวิจัยและพัฒนาที่มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูยังไม่สามารถพึ่งพาภาคีเครือข่ายภายนอกเพื่อให้เกิดการบรรลุผลการปฏิบัติงานตามเป้าหมายด้วยความคล่องตัวเท่าที่ควรทั้งที่ปัจจุบันมีการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคดิจิทัล ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการสร้างจุดร่วมของผลประโยชน์เครือข่าย อาทิ การได้รับการยอมรับ ชื่อเสียง โอกาสในความก้าวหน้า ความสุขหรือตัวเงินที่มากพอจะดึงดูดใจให้รวมกัน การนำนวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับภาคีเครือข่ายจึงเป็นสิ่งสำคัญ การใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ยังสามารถช่วยจัดการงานในสถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู ให้สามารถเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของตลาดและคู่แข่งได้อย่างมีประสิทธิภาพและช่วยลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงานในระบบข้อมูลความปลอดภัยทางไซเบอร์เช่นกัน สอดคล้องกับ กุลทัต หงษ์ขยางกูร และ ปรัชญานันท์ เทียงจรรยา (2563) กล่าวว่า การจัดระบบเครือข่ายที่ดีเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะช่วยให้เครือข่ายดำเนินไปได้อย่างราบรื่น โดยการจัดโครงสร้างองค์กรที่มีความชัดเจนในอำนาจหน้าที่ วิธีการทำงาน ตลอดจนการประสานงานระหว่างสมาชิก มีการร่วมกันกำหนดเป้าหมายการทำงานและกติกาที่เป็นที่ยอมรับของสมาชิก มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอ การกำหนดผู้นำที่เหมาะสม รวมทั้งมีระบบการช่วยเหลือและช่วยแก้ไขปัญหามา โดยการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ในการติดต่อสื่อสาร กระบวนการสื่อสารที่ทันสมัยผ่านอินเทอร์เน็ต เฟดทฟอร์มที่พัฒนาขึ้น ช่วยให้การติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกให้เป็นไปได้อย่างสะดวก สบาย รวดเร็ว สม่าเสมอ และทั่วถึง ทั้งในช่วงเวลาปกติ และช่วงที่มีภาวะวิกฤติ

งานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการทำงานในสถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา จึงสามารถช่วยให้สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู มีความเป็นเลิศในการแข่งขันในตลาด ช่วยเพิ่มคุณค่าในการบริการและช่วยลดต้นทุนในการผลิต อีกทั้งช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมบุคลากรในองค์กร โดยการสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงานในการคิดค้น ไอเดียใหม่ๆ และการทำงานร่วมกันเป็นทีม อาทิ การเก็บข้อมูลตลาดแรงงาน การวิเคราะห์ความต้องการของลูกค้า การทดลองสร้างห้องฝึกหัดครูร่วมกับคณะคู่มือและภาคีเครือข่ายภายนอก ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงและพัฒนานวัตกรรมให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ จันทนา อุดม, นงนุช โพธิ์รัตน์, ไพโรจน์ บุตรช้วน, หะริน สัจเดช และ พระครูกาญจนกิจโสภณ (2563) พบว่า การคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมไม่เพียงแต่จะ born to be แต่สามารถ built to be ได้ผ่านการใช้ความรู้ที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาทักษะทางความคิด ช่วยสนับสนุนสภาพแวดล้อมในการทำงานและปรับใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับธุรกิจขององค์กร และต้องจัดเก็บองค์ความรู้ที่เป็นนวัตกรรมอย่างเหมาะสมไว้ในคลังเก็บความรู้วัฒนธรรมผ่าน การเลือกใช้กลยุทธ์ในการจัดการความรู้ที่เหมาะสมกับองค์กร โดยให้ความสำคัญกับการผสมผสานระหว่างการใช้เทคโนโลยี และคนเพื่อมุ่งไปสู่องค์กรนวัตกรรม

2. ด้านบุคลากร ผลจากการวิจัยพบว่า สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา ด้านบุคลากร งานวิจัยและพัฒนามีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนสถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู การสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานเพื่อการวิจัยที่ตอบสนองความต้องการ ส่วนบุคคลของบุคลากรที่มีความแตกต่างกันจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาตนเอง การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างเต็มที่ การสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสมต่องานวิจัยต้องพิจารณาจากปัจจัยที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ณัฏฐพงศ์ พิสิษฐพงศ์ และ บริษัท โอปูลักษณ์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (2561) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานที่เป็นองค์ประกอบที่จะเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความมั่นคงปลอดภัย โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน องค์กรและการจัดการ ค่าจ้าง คุณลักษณะเฉพาะของงาน การนิเทศงาน คุณลักษณะทางสังคมของงาน การติดต่อสื่อสาร สภาพการทำงาน และสวัสดิการหรือผลประโยชน์อื่นๆ ที่ได้รับ โดยปัจจัยเหล่านี้จะเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมการทำงานของแต่ละบุคคลได้

อย่างไรก็ตามการพัฒนาบุคลากรในสถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา ให้มีประสิทธิภาพในงานวิจัยและพัฒนาจะต้องพิจารณาทั้งด้านความรู้ความสามารถและบุคลิกภาพ สามารถแบ่งปันความรู้และทักษะตลอดการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพจนเกิดงานวิจัยและพัฒนาเป็นทีมอย่างมืออาชีพ สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยการร่วมมือ ร่วมใจกันของอาจารย์ บุคลากรฝ่ายสนับสนุน ผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ไปที่การแก้ไขปัญหาในการทำงานและให้บรรลุเป้าหมายจนเกิดเป็นวัฒนธรรมหรือชุมชนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์กร สอดคล้อง ศิวกร รัตติโชติ (2561) กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพเพื่อการวิจัยเป็นชุมชนทางวิชาการ เกิดขึ้นจากในชุมชน สถานที่ที่ประจำและสังกัดอยู่ โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมถึงมีการจัดบรรยากาศให้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดจนมีกิจกรรมในการดำเนินการร่วมกัน การทำงานเป็นเป็นทีม เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมกันคิดกระบวนการในการทำวิจัยเพื่อการแก้ไขปัญหาต่างๆ และการสร้างนวัตกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาให้ไปในทิศทางเดียวกันเกิดประสิทธิผลต่อองค์กรและสอดคล้องกับชุมชนท้องถิ่น

3. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ผลจากการวิจัยพบว่า สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ งานวิจัยและพัฒนามีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานวิจัยและพัฒนาจะทำได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควมระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา จะต้องเก็บข้อมูลปริมาณมาจากองค์กรที่คล้ายคลึงกันหรือเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาใกล้เคียงกัน มาสังเคราะห์ วิเคราะห์ และตีความข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และจัดเก็บข้อมูลจากหลายแหล่งที่แตกต่างกัน สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาผสมผสานและเชื่อมโยงกันเพื่อสร้างแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดและเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขัน ให้สามารถวิเคราะห์และสร้างโมเดลในการทำนายแนวโน้มต่างๆ ได้ อาทิ ข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ ข้อมูลจากเว็บไซต์ สอดคล้องกับ Dilpreet Singh & Chandan K Reddy (2014) กล่าวว่า ยุคของข้อมูลขนาดใหญ่ Big Data กำลังขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในแพลตฟอร์มการวิเคราะห์ข้อมูลแบบดั้งเดิม ในการดำเนินการวิเคราะห์ประเภทใดก็ได้

ตามบนข้อมูลจำนวนมหาศาลและซับซ้อนดังกล่าว การปรับขนาดแพลตฟอร์มฮาร์ดแวร์จะกลายเป็นเรื่องใกล้ตัว และการเลือกแพลตฟอร์มฮาร์ดแวร์/ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมจะกลายเป็นการตัดสินใจที่สำคัญ หากต้องตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ในระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่องของอัลกอริธึมและแพลตฟอร์มต่างๆ มากมาย

4. ด้านการนำองค์กร ผลจากการวิจัย พบว่า สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควาระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา ด้านการนำองค์กร งานวิจัยและพัฒนาที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด และรองลงมา ได้แก่ งานคณะคู่มือร่วมมือ งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารควมมีบทบาทในการกำกับดูแลองค์กรและการทำประโยชน์ให้สังคม กำหนดค่านิยมและทิศทางการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เกิดความยั่งยืน ทางงานวิจัยและพัฒนาให้มากขึ้นเรื่อยๆ สร้างความร่วมมือทางธุรกิจการศึกษาและสนับสนุนการแก้ปัญหาสังคมร่วมกัน ควมมีการรวมตัวหรือสร้างพันธมิตรในระดับสากลกับองค์กรที่มุ่งเน้นงานวิจัยและการสร้างควมเข้มแข็งและเพิ่มพูนศักยภาพการแข่งขันตลาดโลก อาทิ การผลิตงานวิจัยร่วมกับคณะคู่มือร่วมมือ และการมีสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับสากล สอดคล้องกับ สุณิสสา กัณหาพงศ์, เกียรติชัย กาฬสินธุ์ และ พันธณภัทร์ เสวตภาณุวงศ์ (2559) กล่าวว่า หนึ่งในควมสำเร็จในการจัดการควมรวมเป็นพันธมิตรกันระหว่างชุมชนและบริษัท คือ แนวคิดของทั้งสองต้องมีรูปแบบไปในทิศทางเดียวกัน (Concept Of Symmetry) โดยพิจารณาในควมเข้ากันได้ของชุมชนและบริษัท จาก 2 สิ่งนี้ คือ ควมเข้ากันได้ด้านวิสัยทัศน์ (Compatible Vision) โดยมีการมองเป้าหมายที่เหมือนกันเพื่อประโยชน์ต่อชุมชนและบริษัท ควมเข้ากันได้ด้านวัฒนธรรม (Compatible Culture) เมื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมองค์กรเป็นสองแบบคือ แบบยึดหยุ่น (Organic) และแบบเครื่องจักร (Mechanistic) วัฒนธรรมองค์กรแบบยึดหยุ่น มีการเปิดรับควมคิดเห็นจากภายนอกและเกิดการปรับตัวให้เข้ากับกลยุทธ์ของบริษัทได้ดีกว่าวัฒนธรรมองค์กรแบบเครื่องจักรซึ่งจะมีความซับซ้อนของระดับชั้นในองค์กรและระบบที่เข้มงวด ดังนั้นควมสามารถของพันธมิตรจึงมีลักษณะเติมเต็มซึ่งกันและกัน (Complementary Alliances) จะส่งเสริมการแบ่งปันทรัพยากรและควมสามารถบางส่วนที่องค์กรไม่มีได้มากกว่าการเป็นพันธมิตรแบบรวมกันเพื่อเพิ่มขนาดองค์กร (Scale Alliances) และจะสามารถสร้างควมได้เปรียบในการแข่งขันได้ในระยะยาว

5. ด้านลูกค้า ผลจากการวิจัยพบว่า สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควาระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา ด้านลูกค้า งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นสถานที่ที่นักศึกษาจะได้ฝึกปฏิบัติงานในฐานะครูฝึกหัดซึ่งเปรียบเสมือนลูกค้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมควมพร้อมให้กับนักศึกษาครูในการเข้าสู่สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน การเข้าร่วมฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะช่วยให้นักศึกษาครูได้รับประสบการณ์จริงในการสอนและการจัดการเรียนรู้ทำให้เกิดควมมั่นใจในการเป็นครูอย่างมืออาชีพ ภายใต้สภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี การแข่งขันเศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วการรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะ การรับฟังควมคิดเห็น ควมต้องการของนักศึกษาครูจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้เกิดควมเหมาะสมและควมพึงพอใจของทั้งนักศึกษาครูและสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งผู้บริหาร นักเรียน ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ ผู้ปกครองและชุมชนในสถานศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และเป็นแนวทางการพัฒนางานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเฉพาะงานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Steven P. Gaskin et al. (2014) กล่าวว่า เสียงจากลูกค้า เป็นคำที่ใช้ในธุรกิจเพื่ออธิบายกระบวนการจับควมต้องการของลูกค้า เป็นเทคนิคการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สร้างชุดควมต้องการและควมต้องการของลูกค้าโดยละเอียด ซึ่งจัดเป็นโครงสร้างแบบลำดับขั้น แล้วจัดลำดับควมสำคัญในแง่ของควมสัมพันธ์และควมพึงพอใจกับทางเลือกปัจจุบัน

6. ด้านผลลัพธ์ ผลจากการวิจัยพบว่า สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควาระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา ด้านผลลัพธ์ ของงานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความต้องการจำเป็นสูงสุดผลลัพธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เกิดจากควมสัมพันธ์ระหว่างผลการปฏิบัติงานกับคุณภาพของหลักสูตรและบริการด้านการศึกษา ดังนั้น สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู ในฐานะที่มีหน้าที่ต้องช่วยให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาที่มีคุณภาพจึงต้องคัดเลือกสถานศึกษาที่มี

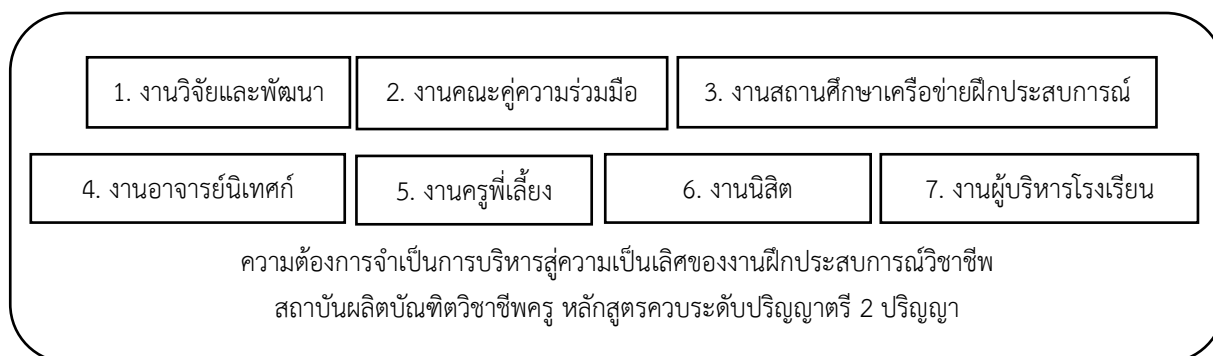
ความพร้อมจัดประสบการณ์จริงในการสอนและสามารถให้นักศึกษาครูเข้าใจการทำงานของสถานศึกษาได้อย่างลึกซึ้ง โดยสถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู ควรเลือกสถานศึกษาฝึกประสบการณ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับ อภิชาติ โจอารีย์ (2022) กล่าวว่า ศักยภาพและความพร้อมของโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูประกอบไปด้วย 1) ด้านนโยบายและแผน 2) ด้านหลักสูตร มาตรฐานและสาระการเรียนรู้ 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านอาคารสถานที่ และสื่ออุปกรณ์การสอน 5) ด้านขนาด ที่ตั้งและการคมนาคม 6) ด้านสวัสดิการ โดยให้มีโอกาสฝึกประสบการณ์วิชาชีพเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ระยะแรกๆ ที่เข้ามาศึกษาเพื่อให้รู้จักวิชาชีพและสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู และเพิ่มระดับความเข้มข้นของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้มากขึ้นเพื่อที่บัณฑิตครูจะสามารถทำหน้าที่ครูได้ทันทีเมื่อเข้าไปประกอบอาชีพครูในสถานศึกษา

7. ด้านกลยุทธ์ ผลจากการวิจัยพบว่า สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควาระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา ด้านกลยุทธ์งานครูที่เลี้ยงมีความต้องการจำเป็นสูงสุด และถัดมา คือ งานสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควาระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา ควรมีการวางแผนและพัฒนากลยุทธ์ที่อาจส่งผลต่อโอกาสสร้างรายได้และทิศทางการรับเข้านักศึกษาในอนาคต โดยคำนึงถึงครูที่เลี้ยงประจำที่ได้อบรมดูแล นักศึกษาฝึกประสบการณ์ครูทุกทุกปีซึ่งเป็นตลาดเก่า และครูที่เลี้ยงใหม่ๆ ซึ่งเป็นตลาดใหม่ รวมถึงสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทั้งเก่าและใหม่ สอดคล้องกับ ธนส์ถ์ เกษมไชยานันท์ และ ปิยพงษ์ สุเมตติกุล (2556) กล่าวว่า การนำกลยุทธ์การตลาดเข้ามาใช้เป็นส่วนในการบริหารงานของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการแข่งขันในตลาดอุดมศึกษาในปัจจุบันและในอนาคต สถาบันอุดมศึกษาที่จะประสบความสำเร็จได้ภายใต้สภาวะการแข่งขันที่รุนแรงได้ นอกจากจะต้องดำเนินการกิจและหน้าที่หลักของการอุดมศึกษา อันได้แก่การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงและการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังต้องมีการบริหารจัดการในเชิงธุรกิจมากขึ้นด้วยการบริหารการตลาด โดยการออกแบบหรือคิดค้นหลักสูตรที่สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดเป้าหมาย (Target Market) ที่ต้องการและใช้การกำหนดราคา การสื่อสาร และการจัดจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการแจ้งให้ทราบ เพื่อจูงใจและให้บริการตลาดของมหาวิทยาลัย เกิดแรงจูงใจในการสมัครเข้าเรียน รวมทั้งให้ความสำคัญกับกลุ่มบุคคลต่างๆ รวมถึงกลุ่มผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษา เช่น บิดามารดา ญาติพี่น้อง กลุ่มเพื่อนอาจารย์ที่ปรึกษาระดับมัธยมศึกษา ศิษย์เก่า และกลุ่มอื่นๆ

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาสภาพการบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควาระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ได้ ดังนี้

การบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควาระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา หมายถึง การบริหารงานงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควาระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา ที่นำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจนเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยเรียงลำดับความสำคัญของงานที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขทั้ง 7 งาน ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตร ควบระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา โดยภาพรวมในแต่ละงาน งานวิจัยและพัฒนา มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด ดังนั้น สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควบระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้ทุกงาน ดำเนินการที่เป็นเลิศจนเกิดคุณภาพการศึกษาได้รับการยอมรับในระดับสากล ทั้งด้านการปฏิบัติการ ด้านบุคลากร ด้านการ วัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านการนำองค์กร ด้านลูกค้า ด้านผลลัพธ์และด้านกลยุทธ์ รวมถึงงานวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยการบริหารให้ทันสมัย คล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งในการลดต้นทุน และนักศึกษาสามารถจบไปอย่างมีคุณภาพ ทำให้องค์กรเกิดความยั่งยืนในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1.1 ควรวิจัยและพัฒนาศูนย์ฝึกหัดครูร่วมกับคณะครูร่วมมือและภาคีเครือข่ายภายนอก
- 1.2 ควรสร้างแพลตฟอร์มใหม่ๆ ในการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรและภาคีเครือข่าย
- 1.3 ควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่องานวิจัยและพัฒนา
- 1.4 ควรส่งเสริมให้มีสถานศึกษาเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระดับสากล
- 1.5 ควรคัดเลือกสถานศึกษาฝึกประสบการณ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สู่การบริหารสู่ความเป็นเลิศของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิต บัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควบระดับปริญญาตรี 2 ปริญญา
- 2.2 ศึกษาปัจจัยความสำเร็จของงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู หลักสูตรควบระดับ ปริญญาตรี 2 ปริญญา

เอกสารอ้างอิง

- กุลทัต หงษ์ขยางกูร และ ปรัชญนันท์ เทียงจรรยา. (2560). *การสร้างและการบริหารเครือข่าย*. สงขลา: สถาบันการจัดการ ระบบสุขภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จันทนา อุดม, นงนุช ไพบูลย์รัตนานนท์, ไพโรจน์ บุตรชิวัน, หะริน สัจเดช และ พระครูกาญจนกิจโสภณ. (2563). การ เปลี่ยนผ่านองค์กรสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 3(1), 81-90.
- ชัชฎาภรณ์ หงษ์นวล. (2561). *ปัจจัยนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู*. สืบค้น 15 มกราคม 2566. จาก <https://www.gotoknow.org/posts/465845>.
- ณัฐพงษ์ พิสิษฐพงศ์ และ บริษัท โอปูลีนท์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด. (2561). สภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีความสัมพันธ์ต่อ การสร้างความผูกพันองค์กรของข้าราชการและบุคลากร สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร. *วารสาร บริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*, 1(1), 64-78.
- ธนัสถ์ เกษมไชยานันท์ และ ปิยพงษ์ สุเมตติกุล. (2556). กลยุทธ์การบริหารการตลาดสำหรับหลักสูตรบัณฑิตศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย*, 3(2), 173-181.
- พัชรพงษ์ แพงไพรรี และ นริศ เพ็ญโกโคย. (2563). ความสามารถในการแข่งขันสู่องค์กรแห่งความยั่งยืนของผู้ประกอบการ ศูนย์บริการรถยนต์ในประเทศไทย. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 7(2), 227-248.
- ศิวกร รัตติโชติ. (2561). *แนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (การศึกษาชุมชนปฏิบัติ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2563). *เกณฑ์ EdPEX*. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2066. จาก <http://www.edpex.org/p/download-edpex.html>.
- สุนิสา กัณทะพงศ์, เกียรติชัย ภาพสินธุ์ และ พันธณภัทร์ เสวตภาณุวงศ์. (2559). ปัจจัยของพันธมิตรที่มีผลต่อความสำเร็จในการสร้างคุณค่าที่ใช้ร่วมกันกับสังคม. *วารสารวิจัยและพัฒนา มจร*, 39(4), 649-659.
- สุรัตน์ ตันติพิริวรกุล. (2561). เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ. *กระบี่เวชสาร*, 1(2), 63.
- อภิชาติ ใจอารีย์. (2022). ศักยภาพและความพร้อมของโรงเรียนเครือข่ายการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูสาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ (เกษตรกรรมศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 5(3), 826-847.
- Dilpreet Singh & Chandan K Reddy. (2014). A survey on platforms for big data analytics. *Journal of Big Data*, 2(8), 1-20.
- Steven P. Gaskin, Abbie Griffin, John R. Hauser, Gerald M. Katz, & Robert L. Klein. (2014). *The Voice of the Customer*. Retrieved 2 February 2023. from https://www.researchgate.net/publication/5175997_The_Voice_of_the_Customer.
- The National Institute of Standards and Technology (NIST). (2022). *Baldrige Excellence Framework 2023–2024*. Retrieved 2 February 2023. from <https://www.nist.gov/baldrige/publications/baldrige-excellence-framework>.

